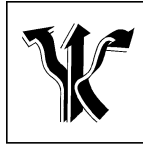

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ”
(для молодших спеціалістів)

МАУП

Київ 2006

Підготовлено старшим викладачем *Н. В. Данильчук*

Затверджено на засіданні циклової комісії природничих дисциплін
Економіко-правового технікуму при МАУП (протокол № 6 від 20.01.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Данильчук Н. В. Навчальна програма дисципліни “Безпека життєдіяльності” (для молодших спеціалістів). – К.: МАУП, 2006. – 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Безпека життєдіяльності”, питання для самоконтролю, варіанти контрольних робіт, методичні рекомендації до виконання контрольної роботи, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вивчення дисципліни “Безпека життєдіяльності” — сформувати у студентів необхідні навички індивідуальної захищеності людини, а саме: психологічної готовності адекватно діяти в разі наближення чи виникнення небезпеки, набуття умінь свідомого прийняття рішень; усвідомлення своїх прав та обов’язків щодо власного здоров’я, здоров’я оточуючих, подання першої медичної допомоги; навчити бачити загальну картину небезпек (небезпеки), пов’язаних з навколишнім середовищем, та аналізувати її.

Програма курсу складається з чотирьох змістових модулів:

1. Модуль I. Гігієна довкілля.
2. Модуль II. Безпека в побуті і здоровий спосіб життя.
3. Модуль III. Безпека на виробництві. Основи гігієни праці.
4. Модуль IV. Безпека життєдіяльності в надзвичайних ситуаціях.

У результаті вивчення курсу студенти повинні *знати*:

- структуру, зміст і взаємозв’язок життєдіяльності людини із середовищем життя і праці, законодавче і нормативне її забезпечення;
- принципи і способи захисту від небезпечних ситуацій у повсякденному житті та надзвичайних умовах;
- основні прийоми, що забезпечують здоровий спосіб життя;

уміти:

- визначати чинники, причини і параметри виникнення надзвичайних ситуацій;
- захищати своє здоров’я і життя від шкідливого впливу параметрів середовища існування та надзвичайних факторів;
- своєчасно приймати зважені рішення;
- аналізувати інформацію засобів масової інформації, реклами;
- передбачати результати своєї небезпечної поведінки, нерационального користування природними ресурсами.

Вивчення дисципліни “Безпека життєдіяльності” базується на знаннях таких дисциплін, як “Фізика”, “Хімія”, “Охорона праці”, “Біологія”, “Основи екології”, “Правознавство”.

По закінченні вивчення дисципліни “Безпека життєдіяльності” складається залік. Для заочної форми навчання — контрольна робота.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	Змістовий модуль I. Гігієна довкілля Безпека життєдіяльності як комплексна дисципліна. Законодавче забезпечення системи БЖД
2	Природне середовище і проблеми безпечного довкілля
3	Антропогенний вплив на природне середовище
4	Людина в умовах автономного існування
5	Екологічні кризи, екологічні катастрофи природного походження та їх вплив на життєдіяльність людини
6	Змістовий модуль II. Безпека в побуті і здоровий спосіб життя Побутове середовище і вплив його негативних факторів на людину
7	Небезпеки біотичного походження
8	Валеологія – наука про здоровий спосіб життя
9	Змістовий модуль III. Безпека на виробництві. Основи гігієни праці Техногенне середовище та його шкідливі фактори
10	Робочі зони та основи безпеки робочих зон
11	Змістовий модуль IV. Безпека життєдіяльності в надзвичайних ситуаціях Надзвичайні ситуації та їх вплив на життєдіяльність населення
12	Дії в надзвичайних ситуаціях і ліквідація їх наслідків
13	Державна політика України щодо захисту населення і територій в разі надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків
Разом годин: 54	

ЗМІСТ
дисципліни
“БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ”

Змістовий модуль I. Гігієна довкілля

Тема 1. Безпека життєдіяльності як комплексна дисципліна. Законодавче забезпечення системи БЖД

Безпека життєдіяльності та її основні підсистеми. Основні принципи БЖД. Контроль і функціонування системи безпеки жит-

тедіяльності (екологічний моніторинг, нагляд за охороною праці, санітарно-епідеміологічний нагляд, пожежний нагляд, нагляд за радіоактивними матеріалами та іонізуючим випромінюванням). Визначення понять „життя”, „діяльність”, „праця”, „безпека людини” та взаємозв’язок між ними. Класифікація небезпек. Поняття про небезпечні та шкідливі фактори. Умови існування людини. Ризик та його розрахунок. Законодавче, нормативно-правове забезпечення БЖД.

Література [I – 1; II – 2; 3; 9; 11]

Тема 2. Природне середовище і проблеми безпечного довкілля

Природне середовище та його компоненти. Фактори природного середовища, що впливають на стан людини. Кругообіг речовин і енергії в біосфері. Біогеохімічні кругообіги в біосфері. Еволюція біосфери. Поняття техно- і ноосфери. Вичерпані та невичерпані природні ресурси. Природна радіоактивність. Сучасний стан радіаційної безпеки в Україні. Концепція стійкого розвитку. Забруднювачі довкілля та їх класифікація. Взаємозв’язок науково-технічного прогресу і навколишнього середовища.

Література [I – 1; II – 2; 9; 11; 12]

Тема 3. Антропогенний вплив на природне середовище

Фізичне та хімічне забруднення, їх властивості та наслідки взаємодії. Теплове забруднення та його наслідки для функціонування біосфери. Види електромагнітного забруднення довкілля; його вплив на живий організм. Атмосферне забруднення та його екологічні наслідки. Водоспоживання та виснаження ресурсів прісної води на планеті. Заходи з очищення поверхневих вод України і контроль якості води. Основні причини погіршення якості земельних ресурсів, заходи щодо його запобігання та боротьби з ними. Демографічні проблеми України. Вплив господарської діяльності на ґрунт. Радіаційне забруднення.

Література [I – 1; 2; II – 2; 3; 17]

Тема 4. Людина в умовах автономного існування

Фізична діяльність людини. Фізіологічні критерії здоров’я. Людина в екстремальних умовах навколишнього середовища — гранично допустимі терміни автономного існування. Орієнтування на місцевості без компаса і карти. Тварини та рослини — живі провісники стихійних лих. Найпростіші способи здобування продуктів харчування та приготування їжі в умовах автономного існування. Перша медична допомога і самопомога при розладах здоров’я: травмах, кровотечах, укусах от-

руйних тварин, тепловому ударі, зупинці дихання тощо. Особливості виживання людини в умовах низьких і високих температур.

Література [I – 1–3; II – 2; 3; 15; 17]

Тема 5. Екологічні кризи, екологічні катастрофи природного походження, їх вплив на життєдіяльність людини

Поняття про екологічну кризу та екологічну катастрофу, їх загальні риси та відмінності. Загальна характеристика надзвичайних ситуацій природного походження. Загрозливі сили атмосфери (наслідки злив, снігопадів, град). Повені та їх наслідки. Динамічні явища на поверхні Землі і безпека людини (осипи та обвали, селі, лавини, утворення ярів, абразія, заболочення, тектонічні коливання, землетрус, вулканічні землетруси). Масові пожежі (горіння торфу, лісів). Основні способи запобігання негативним наслідкам природних явищ. Відновлювальні роботи з ліквідації наслідків екологічних катастроф.

Міжнародне законодавство щодо вирішення проблем виживання людства.

Література [I – 1–3; II – 2; 3; 9; 11; 12]

Змістовий модуль II. Безпека в побуті і здоровий спосіб життя

Тема 6. Побутове середовище і вплив його негативних факторів на людину

Людський фактор у проблемі безпеки. Поняття про аналізатори – механізм сприйняття інформації (гострота зору, незвичайні зорові відчуття, видимість, гігієнічна характеристика освітленості, колір і безпека праці). Дія шуму на людину. Визначення характерних рис побутового середовища. Рівні та фактори побутового середовища за ступенем шкідливості. Основні джерела небезпеки в побуті та їх характеристика (побутова електрика, газ, на кризі й воді).

Література [I – 1–3; II – 2; 9; 15; 17]

Тема 7. Небезпеки біотичного походження

Основні види небезпек біотичного походження (небезпечні рослини, тварини, гідробіоти, комахи, грибки, бактерії та віруси). Найпоширеніші інфекційні захворювання (ботулізм, гепатит, грип, дифтерія, туберкульоз, холера, чума, венеричні захворювання, сказ). Епідемії, епізоотії. Вплив джерел небезпек біотичного походження на людину та системи забезпечення її життєдіяльності. СНІД – основні шляхи поширення і заходи щодо запобігання захворювання на СНІД.

Література [I – 1–3; II – 2; 3; 11; 12; 15–17]

Тема 8. Валеологія — наука про здоровий спосіб життя

Проблема здоров'я в житті сучасного суспільства. Алергічні реакції, алергічні захворювання. Алергени тваринного походження, харчові, рослинні, інфекційні; ліки як алерген, алергічний риніт, бронхіальна астма. Фактори здоров'я людини. Організм людини — біоенергетична система. Основні складові здорового способу життя. Психологічні аспекти здорового способу життя. Методи оцінювання психологічних особливостей людини. Психодіагностичний метод (тестування). Основні психологічні особливості людини з погляду безпеки життєдіяльності.

Література [I — 3; II — 1; 9; 11; 15–17]

Змістовий модуль III. Безпека на виробництві. Основи гігієни праці

Тема 9. Техногенне середовище та його шкідливі фактори

Техносфера. Небезпечні та шкідливі фактори техногенного середовища. Енергетика (вплив на довкілля ТЕС, відвали шлаків, кар'єри, вплив на довкілля АЕС, вплив на довкілля ГЕС). Промисловість (утилізація відходів). Промислові виливи та скиди виробничих і побутових відходів як фактор техногенного впливу на людину. Сільське господарство. Транспорт. Військова діяльність. Наукова діяльність. Основи раціонального природокористування та екологізація виробництва.

Література [I — 1–3; II — 3; 9; 14; 17]

Тема 10. Робочі зони та основи безпеки робочих зон

Фізіологічні умови праці. Визначення виробничої сфери. Виробничий клімат, його фактори (температура повітря, підвищений атмосферний тиск, інфрачервоне випромінювання, вологість повітря, тепловий обмін людини в умовах виробництва). Робота з персональними комп'ютерами. Захист людей від дії небезпечних факторів техніки. Оцінка ергономічності машин. Небезпечні явища, що призводять до аварійно-передчасного руйнування деталей машин. Вплив на людину джерел електромагнітного випромінювання. Постійне електричне (електростатичне) поле як фактор впливу на людину. Ультрафіолетове, видиме і лазерне випромінювання в робочій зоні. Класифікація форм трудової діяльності. Енерговитрати у різних видах діяльності. Шкідливі речовини в робочій зоні та їх основні джерела.

Література [I — 1–3; II — 1; 2; 5; 16; 17]

Змістовий модуль IV. Безпека життєдіяльності у надзвичайних ситуаціях

Тема 11. Надзвичайні ситуації та їх вплив на життєдіяльність населення

Визначення та ознаки НС. Класифікація НС. Надзвичайні ситуації природного характеру (метеорологічні ситуації, гідрологічні ситуації). Надзвичайні ситуації техногенного характеру (аварії на транспорті, пожежі й вибухи, аварії в системах водопостачання, на об'єктах комунальної теплоенергетики). Статистичні дані про НС у світі та в Україні. Моніторинг, його необхідність в забезпеченні життєдіяльності.

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Література [I – 1–3; II – 2; 3; 8; 9; 11; 12; 14]

Тема 12. Дії в надзвичайних ситуаціях і ліквідація їх наслідків

Специфіка поведінки людей у надзвичайних ситуаціях. Мета, організація і забезпечення системи цивільної оборони. Вимоги до систем оповіщення, зв'язку та медичного нагляду. Дії адміністрації, персоналу та населення в разі надзвичайних ситуацій. Організація життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях.

Організація ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Принципи захисту населення, матеріальних цінностей у надзвичайних ситуаціях. Індивідуальні засоби захисту. Призначення і сутність рятувальних і невідкладних робіт.

Література [I – 1–3; II – 4; 9–12]

Тема 13. Державна політика України щодо захисту населення і територій в разі надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків

Єдина державна система запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного і природного характеру та реагування на них. Діяльність Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Основні напрями, мета і завдання захисту населення і територій. Міжнародне співробітництво України у сфері захисту населення і територій.

Література [I – 1; II – 2; 3; 5; 10; 17]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Основні етапи розвитку проблеми забезпечення безпеки життєдіяльності людини.
2. Мета та основні завдання курсу “Безпека життєдіяльності”.

3. Зв'язок курсу “Безпека життєдіяльності” з навчальними дисциплінами та практикою життєвого досвіду.
4. Основні положення Національної програми безпеки України щодо безпеки життя та здоров'я людини.
5. Основні поняття, визначення і терміни безпеки життєдіяльності.
6. Класифікація джерел небезпеки, небезпечних і шкідливих факторів.
7. Система “людина — життєве середовище” та її компоненти.
8. Системно-структурний підхід і системний аналіз-методологічна основа безпеки життєдіяльності.
9. Загальна оцінка та характеристика небезпек.
10. Оцінка ризику небезпеки.
11. Концепція прийнятого (допустимого) ризику.
12. Управління ризиком.
13. Якісний аналіз небезпек.
14. Пропаганда знань з питань створення та дотримання здорових і безпечних умов існування людини.
15. Природне середовище.
16. Техносфера.
17. Соціально-політичне середовище.
18. Будова і властивості аналізаторів організму людини. Роль органів чуття у забезпеченні безпеки.
19. Характеристика середовища життєдіяльності людини. Значення флори та фауни у забезпеченні життєдіяльності організму людини.
20. Психіка людини і безпека життєдіяльності.
21. Дія наркотичних, лікарських та інших речовин на організм людини. Фізіологічні, матеріальні та духовні потреби людини.
22. Роль біоритмів людини у забезпеченні її життєдіяльності.
23. Вплив духовних, соціальних і політичних чинників на життєдіяльність людини.
24. Основні джерела забруднення атмосфери, водних ресурсів і ґрунтів. Основні види взаємодії та трансформації забруднень в оточуючому середовищі.
25. Негативні наслідки нераціонального природокористування. Основні причини деградації оточуючого середовища.
26. Небезпека дії на людину підвищених і понижених рівнів температури, вологості, тиску та швидкості руху повітря.
27. Загальні заходи та засоби захисту від бактеріальних і вірусних захворювань.
28. Небезпека життю та здоров'ю людей від отруйних рослин і грибів.

29. Небезпека контакту з отруйними тваринами, комахами та рибами.
30. Основні заходи, спрямовані на попередження та мінімізацію негативних наслідків природних небезпек.
31. Причини і характер виникнення техногенних небезпек.
32. Заходи захисту від небезпек, пов'язаних з транспортними засобами.
33. Заходи безпеки при використанні горючих, легкозаймистих і вибухонебезпечних речовин і матеріалів.
34. Заходи захисту від небезпек, пов'язаних з електричним струмом.
35. Природні іонізуючі випромінювання. Штучні джерела іонізуючих випромінювань.
36. Біологічна дія іонізуючих випромінювань.
37. Основні заходи та засоби захисту від джерел випромінювання.
38. Дія токсичних речовин на організм людини. Основні заходи та засоби захисту від дії токсичних речовин.
39. Літосферні стихійні лиха.
40. Гідросферні стихійні лиха.
41. Атмосферні стихійні лиха.
42. Аварії з викидом радіоактивних речовин у навколишнє середовище.
43. Аварії з викидом сильнодіючих отруйних речовин.
44. Загальні причини виникнення соціальних і політичних небезпек.
46. Тероризм.
47. Екстремальні ситуації криміногенного характеру та способи їх уникнення.
48. Забруднення атмосфери міст. Забруднення міських приміщень.
49. Забруднення питної води в містах.
50. Шумове, вібраційне та електромагнітне забруднення міст.
51. Дія шуму і вібрації на організм людини.
52. Причини виникнення, загальна характеристика та класифікація надзвичайних ситуацій.
53. Вимоги до систем оповіщення, зв'язку та медичного нагляду.
54. Ідентифікація типу ситуацій та оцінка рівня небезпеки.
55. Заходи щодо запобігання зсувів, пожеж і вибухів у житловому фонді.
56. Принципи та засоби захисту населення за умов надзвичайних ситуацій.
57. Дії адміністрації, персоналу та населення при виникненні надзвичайних ситуацій. Організація ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
58. Види уражень організму людини. Послідовність дій при поданні першої долікарняної допомоги. Комплектація аптечки першої допомоги.

59. Підручні засоби надання першої допомоги. Правила зупинення кровотечі та оброблення ран. Правила і порядок дій при виведенні людини з непритомного стану.
60. Організація життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях.
61. Основні законодавчі та нормативні акти з питань безпеки життєдіяльності.
62. Органи нагляду та контролю за дотриманням вимог безпеки підприємствами, організаціями та населенням.
63. Особливі заходи безпеки при використанні у побуті газів токсичних, пожежо- і вибухонебезпечних речовин, електричного устаткування, приладів, що перебувають під тиском.
64. Вимоги щодо забезпечення санітарно-гігієнічного та епідеміологічного благополуччя населення.
65. Загальні правила поведінки на вулицях і дорогах, використання транспортних засобів і користування ними.
66. Закони України, що регулюють питання БЖД.
67. Нормативна та організаційно-методична основи системи управління безпекою життєдіяльності.
68. Контроль за станом безпеки життєдіяльності.
69. Організація навчання населення з питань безпеки життєдіяльності.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Визначення вичерпаних і невичерпаних природних ресурсів.
2. Перша медична допомога та самопомога при травмах, що супроводжуються кровотечами, зупинкою дихання.
3. Побутове середовище та його основні характеристики.

Варіант 2

1. Нормативно-правове забезпечення системи БЖД.
2. Вплив діяльності людини на навколишнє середовище.
3. Основні засоби запобігання негативним наслідкам стихійних лих.

Варіант 3

1. Класифікація фізичних забруднень довкілля.
2. Основні джерела небезпеки в побуті: електричні та магнітні поля, хімічні речовини, джерела радіоактивного опромінення, джерела біологічного забруднення.
3. Класифікація форм трудової діяльності. Енерговитрати при різних видах діяльності.

Варіант 4

1. Основні компоненти природного середовища і кругообіг речовин та енергії в ньому.
2. Хімічне забруднення довкілля та його властивості.
3. Перша медична допомога при укусах отруйних тварин, тепловому ударі, зупинці дихання.

Варіант 5

1. Фактори природного середовища, що мають вплив на стан людини.
2. Теплове забруднення та його негативний вплив на стан біосфери.
3. Загальна характеристика надзвичайних ситуацій природного походження.

Варіант 6

1. Поняття про екологічну кризу та екологічну катастрофу, їх загальні риси та відмінності.
2. Побутові отруєння як потенційне джерело небезпеки для людини.
3. Стихійні явища та безпека людини.

Варіант 7

1. Застосування пестицидів, гербіцидів і мінеральних добрив у сільському господарстві. Їх вплив на умови існування людини.
2. Виробничий травматизм, його причини та заходи щодо попередження.
3. Транспортна безпека. Аварійність різних видів транспорту, причини і наслідки.

Варіант 8

1. Основи раціонального природокористування та екологізація виробництва.
2. Пожежна безпека. Причини виникнення пожеж та їх соціально-економічні наслідки.
3. Ураження електричним струмом. Методи захисту від дії електричного струму на виробництві.

Варіант 9

1. Урбанізація та її вплив на середовище існування людини.
2. Основні принципи захисту населення в надзвичайних ситуаціях.
3. Основні характеристики шуму, інфра- та ультразвуку, їх вплив на людину.

Варіант 10

1. Промислові викиди, виробничі та побутові відходи як фактор техногенного впливу на людину.
2. Види аварій, їх основні риси та походження.
3. Основи раціонального харчування при різних ступенях фізичного навантаження.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота повинна відображати окремі теоретично-практичні проблеми з дисципліни і виконуватися студентом після вибору ним тієї чи іншої теми (завдання). Виходячи зі специфічних особливостей навчальних дисциплін, контрольна робота виконується у формі реферату або контрольного завдання (в якому розв'язується конкретна аналітична ситуація).

Контрольна робота у формі завдання є логічно сформульованим і поставленим в проблемному плані, що виражається в пошуку можливих варіантів і шляхів його розв'язання.

Незважаючи на різноманітність контрольних завдань, алгоритм їх виконання включає:

- 1) уточнення завдання, виявлення необхідних джерел для роботи над ним;
- 2) виявлення тенденцій розвитку процесів, що впливають із завдання, їх теоретичне обґрунтування та оцінку;
- 3) конкретне вирішення завдання (власний варіант), його пояснення та інтерпретацію;
- 4) формування заключних висновків з наданням прогнозу розвитку процесу (явища) в перспективі.

Контрольна робота виконується студентом самостійно. Вона повинна бути викладена логічно і технічно правильно оформлена. Робота пишеться чітким і розбірливим почерком, допускається також друкований або комп'ютерний її варіант. На кожній сторінці повинні бути залишені поля, сторінки нумеруються. Обсяг контрольної роботи у формі реферату – не більше 18 сторінок, а у формі контрольного завдання – 3–5 сторінок. У кінці роботи дається список використаної літератури, ставиться підпис студента, дата виконання.

Виконана робота повинна бути відправлена на перевірку не пізніше ніж за 1 місяць до початку сесії. Контрольна робота рецензується викладачем та оцінюється ним за п'ятибальною шкалою. В разі не-

гативної оцінки робота разом з рецензією повертається студенту на доопрацювання, після чого з урахуванням зауважень передається для повторної перевірки разом з рецензією. Якщо контрольну роботу виконано без дотримання рекомендацій або неповністю, вона повертається студенту без перевірки на доопрацювання.

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

Індекс групи _____

Прізвище, ім'я, по батькові студента _____

Домашня адреса _____

Найменування організації, посада _____

Контрольна робота

З дисципліни “Безпека життєдіяльності”

За темою (розділом навчального плану): _____

Прізвище та ініціали викладача _____

Київ 200__

Приклад плану контрольної роботи реферативного типу

ПЛАН КОНТРОЛЬНОЇ (РЕФЕРАТИВНОЇ) РОБОТИ

За темою “Техногенне середовище та його шкідливі фактори”

Вступ	3
1. Застосування пестицидів, гербіцидів і мінеральних добрив.....	5
2. Меліорація земель та її вплив на природне середовище	6
3. Енергетичне забруднення.....	8
4. Очисні споруди в агропромисловому комплексі	9
5. Вплив металургійної, нафтохімічної, гірничодобувної промисловості на умови існування людини	11
Висновки.....	15
Список літератури.....	17

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

І. Основна

1. *Гайченко В. А., Коваль Г. М.* Основи безпеки життєдіяльності людини. — К.: МАУП, 2004.

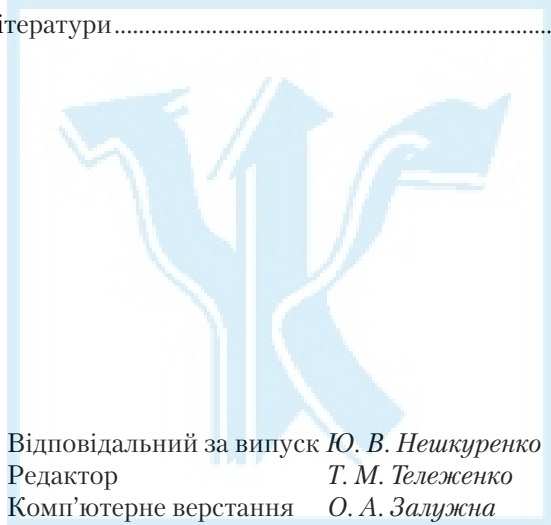
2. *Гавриленко О. П.* Основи екології та безпека життєдіяльності. — К.: Ніка-Центр, 2004.
3. *Пістун І. П.* Безпека життєдіяльності. — Суми, 2000.

П. Додаткова

1. *Алкоголь і наркотики в Україні: 2000 рік /* За ред. А. М. Вієвсько-го. — К.: Наук.-метод. та клініко-реабілітац. центр з проблем хімічних залежностей МОЗ України.
2. *Бедрій Я.* Безпека життєдіяльності. — Львів: Афіша, 2000. — 275 с.
3. *Джигерей В. С.* Безпека життєдіяльності. — Львів: Афіша, 2000. — 256 с.
4. *Єлисеєв А. Г.* Охорона праці. — К., 1995.
5. *Желібо Є. П.* Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. — К.: Каравела, 2001. — 320 с.
6. *Законодавство України про охорону праці: В 3 т.* — К., 1998.
7. *Збірник законодавчих актів України про охорону навколишнього природного середовища.* — Чернівці: Зелена Буковина, 1997–2000. — Т. 1–6.
8. *Корсак К. В., Плахотнік О. В.* Основи екології. — К.: МАУП, 2000.
9. *Ланін В. М.* Безпека життєдіяльності людини. — Л.; К.: Львів. банк. коледж; Т-во “Знання”, 2001. — 186 с.
10. *Малишко М. І.* Основи екологічного права України. — К.: МАУП, 1998.
11. *Проблеми техноприродних аварій і катастроф у зв’язку з розвитком геологічних процесів: Матеріали наук.-техн. конф.* — К., 1997.
12. *Проблеми пожежної безпеки в Україні: Матеріали Головного управління пожежної безпеки МВС України.* — К., 2000.
13. *Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Плану взаємодії органів управління і сил, які залучаються до реагування на надзвичайні ситуації державного рівня на водних об’єктах” від 26 жовтня 2000 р. № 1612.*
14. *Постанова Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо поліпшення стану гігієни доквілля на 2000–2005 роки” від 13 жовтня 2000 р. № 1556.*
15. *Солдатовський О. І.* Основи соціальної екології. — К.: МАУП, 1997.
16. *Шевченко А. М., Яворівський О. П., Гончарук Г. О.* Гігієна праці. — К.: Інфотекс, 2000.
17. *Хижняк М. І., Нагорна А. М.* Здоров’я людини та екологія. — К.: Здоров’я, 1995.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Безпека життєдіяльності”	4
Зміст дисципліни “Безпека життєдіяльності”	4
Питання для самоконтролю	8
Варіанти контрольних робіт	11
Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи	13
Список літератури.....	14

МАУП

Зам. № ВКЦ-2708

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП